

การประชุมวิชาการระดับชาติ

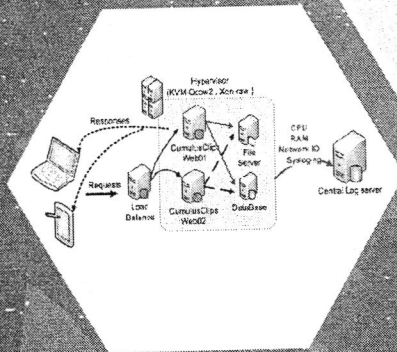
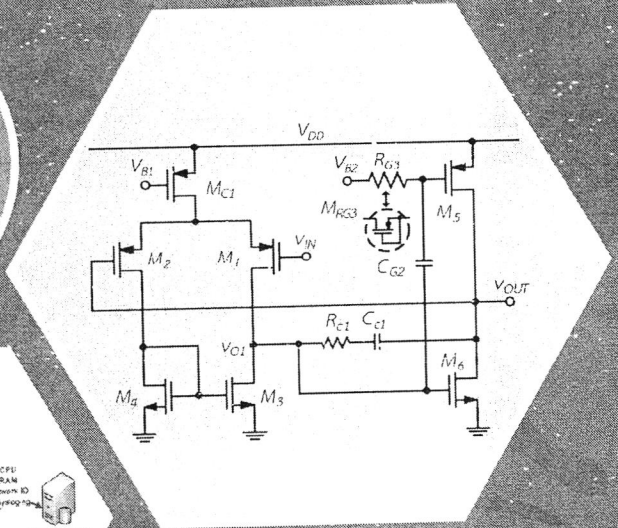
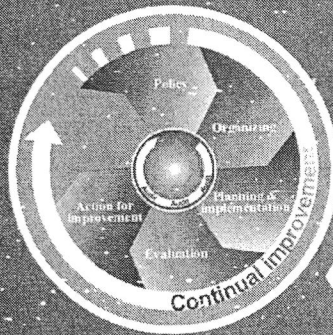
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 7
The 7th NPRU National Academic Conference

2015

Nakhon Pathom Rajabhat University | Nakhon Pathom | Thailand

“พัฒนางานวิจัย สร้างสรรค์ประเทศไทยก้าวไกลสู่ประชาคมอาเซียน”
“Research Development to create the creative Thailand for stepping towards the ASEAN Community”

วันที่ 30 – 31 มีนาคม 2558
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม

เวลา	รหัส	เรื่อง
14.00-14.15 น.	EDR 10	คุณลักษณะด้านคิดวิเคราะห์ ของนักศึกษาวิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดย จิราภรณ์ หงส์ประชา และ กรรณา วัชรธำรงกุล

วันที่ 30 มีนาคม 2558

ห้องประชุมเฟื่องฟ้า ชั้น 5 อาคารบรรณราชนครินทร์

เวลา	รหัส	เรื่อง
13.00-13.15 น.	EDR 2	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้บนเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครปฐม เขต 9 โดย นภาพรณีย ยอดสิน, วรณีย์ สุจิตร์จูล และนลินทิพย์ คชพงษ์
13.15-13.30 น.	EDR 6	การศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของอาจารย์และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดย อธิราภรณ์ พลาลัยเล็ก
13.30-13.45 น.	EDR 7	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง พหุนาม สำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดย เมธาสิทธิ์ ธีรรัตนศรีสกุล และสิบสกุล อยู่ยีนยง
13.45-14.00 น.	EDR 8	การพัฒนาชุดปฏิบัติการสเปกตรัมของธาตุเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง แบบจำลองอะตอมของโบร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต โดย กรองกาญจน์ แก้วนิมิตร และดวงฤทัย ศรีแดง
14.00-14.15 น.	EDR 12	ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาการจัดการ แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม โดย เพ็ญพรษา ปากสิทธิ์

วันที่ 31 มีนาคม 2558

ห้องประชุมปั้นเกลียว ชั้น 3 อาคารศูนย์ภาษาฯ

TEE: สาขาวิศวกรรมโทรคมนาคม ไฟฟ้า และ อิเล็กทรอนิกส์

Chairpersons : รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะ โควินท์ทวิวัฒน์ และอาจารย์ ดร.สันติ กุลการชาย

การนำเสนอผลงานแบบบรรยาย (Oral Presentation)

เวลา	รหัส	เรื่อง
09.00-10.00 น.	TEE_Invited	บรรยายเรื่อง “เทคโนโลยีบันทึกข้อมูลเชิงแม่เหล็กยุค 2020” โดย ดร.ชานนท์ วรวัส
10.00-10.15 น.	TEE 2	เครื่องต้นแบบแสดงผลคุณภาพกำลังไฟฟ้าและบันทึกผลอัจฉริยะด้วยระบบจัดเก็บข้อมูล โดยใช้โปรแกรมแลปวิวสำหรับการจัดการการอนุรักษ์พลังงาน โดย นฤมล วันน้อย
10.15-10.30 น.	TEE 5	ศึกษาการกระจายสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่ 2.45GHz ด้วยเทคนิคการปรับจุดของโพรงสัญญาณในตัวกลางของเสียยางรถยนต์สำหรับประยุกต์ใช้ในกระบวนการไพโรไลซิส โดย เฉลิมชนม์ ตั้งวชิรพันธุ์ และสิโรธร เชื้อรุ่ง
10.30-10.45 น.	TEE 8	การพัฒนาระบบกระจายเสียงระบบไอพีออนชาวนฉลาดและต้นทุนต่ำด้วยซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส Asterisk โดย นิภูริตา เชิดชู และวีระศักดิ์ ชื่นตา
10.45-11.00 น.	TEE 10	การศึกษาประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการตัดถ่ายระบบโทรศัพท์แอนาล็อกสู่ระบบโทรศัพท์ผ่านอินเทอร์เน็ต:กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดย นิภูริตา เชิดชู, วีระศักดิ์ ชื่นตา และชนิษฐา แซ่ลิ้ม
11.00-11.15 น.	TEE 11	การพัฒนาเครื่องขยายโทรศัพท์ไอพีด้วยซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส Asterisk บนอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ระบบฝังตัวสำหรับใช้ในองค์กรขนาดเล็ก โดย นิภูริตา เชิดชู, วีระศักดิ์ ชื่นตา และชนิษฐา แซ่ลิ้ม

แบบตอบรับบทความ

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 7 (The 7th NPRU National Academic Conference)

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์บทความ

เรียน นางสาวเพ็ญพรษา ปกาสิทธิ์

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาการจัดการ แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม” เข้าร่วมการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 7 (The 7th NPRU National Academic Conference 2015) นั้น

ในการนี้ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในนามผู้รับผิดชอบการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7 มีความยินดีที่จะแจ้งให้ท่านทราบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความของท่านเสร็จสิ้นแล้ว และมีความเห็นว่าบทความของท่านมีความน่าสนใจและเหมาะสมในการเข้าร่วมนำเสนอแบบบรรยาย (Oral Presentation) ในงานการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 7 (The 7th NPRU National Academic Conference 2015) และตีพิมพ์บทความฉบับเต็มลงในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการฯ (Proceedings) ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้บทความดังกล่าวมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอให้ท่านส่งบทความแก้ไขฉบับสมบูรณ์ ภายในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2558 หากท่านไม่ส่งบทความแก้ไขฉบับสมบูรณ์ภายในวันที่กำหนดจะถือว่าสละสิทธิ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สุพจน์ เสงพระพรหม)
รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทร. 0 3426 1053

โทรสาร. 0 3426 1053

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ conference7.npru@gmail.com

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาการจัดการ
แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม
The Result of Using Group Process-based Instruction for Management of
Learning Resources and Local Wisdom Course

เพ็ญพรรณษา ปกาสิทธิ์

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (สาขาวิชาสังคมศึกษา) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ppenpansa@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาการจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้รายวิชา การจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ โดยเก็บข้อมูลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ตลอดจนการประเมินความสามารถและกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงสถิติพรรณนา จากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 46 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการกลุ่ม ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 20.72 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 12.07 โดยมีกระบวนการเริ่มต้นด้วยขั้นตั้งจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ นำไปสู่ขั้นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นวิเคราะห์ ขั้นสรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้ และขั้นประเมินผล และ 2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.54

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, กระบวนการกลุ่ม, ผลการจัดกิจกรรม

Abstract

Research on teaching The Result of Using Group Process-Based Instruction for Management of Learning Resources and Local Wisdom Course aimed to study the conditions of learning management, to study the effective of learning management and) to elicit student's satisfactions toward the leaning management. Data were collected by questionnaires, from achievement test and students were evaluated through learning activities. The descriptive analysis was used to analyses the data. The subjects are 46 undergraduate students of Faculty Education (who enrolled in Social Studies, Semester 1 Academic Year 2014). The results indicated that 1) the achievement show the mean score of post test was 20.72 which higher than of the pre test 12.07, Learning management using Group Process-Based Instruction begins with determine the purpose of learning, the learn experiences include introduction, analysis, conclusion, adaptation and evaluation. And 2) students have very high level of satisfaction toward the learning management.

Keywords: learning management, group process-based, achievement

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จากเงินนอกงบประมาณ งบบำรุงการศึกษา (บ.กศ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557

1. บทนำ

สภาพสังคมในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคล ครอบครัว และการพัฒนาท้องถิ่น ประเทศชาติในต่าง ๆ ล้วนเกิดจากความคิด การกระทำของมนุษย์ในท้องถิ่น หรือบริบทของชุมชนนั้นๆ ทั้งนี้การเรียนรู้ความเป็นท้องถิ่นของตนเองจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเพื่อให้ทราบถึงความเป็นมา ข้อมูลหรือความรู้พื้นฐานในท้องถิ่นนั้นๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และวิธีการหนึ่งที่จะทำให้บุคคลเข้าถึงแหล่งข้อมูลของชุมชนได้นั้นก็คือการศึกษา ซึ่งการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งต้องอาศัยแนวการจัดการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการจัดการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และจัดการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ย่อมจำเป็นต้องอาศัยหลักการ รูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลายเข้าไปช่วยและในการจัดระบบใดๆ ก็ย่อมต้องมีการกำหนดองค์ประกอบและจัดองค์ประกอบของระบบให้มีความสัมพันธ์กันอย่างดี เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ (ทิศนา ชวนมณี, 2546 : 4 อ้างใน สุตาพันธ์ จุลเอียด, 2552 : 69) การเรียนการสอนเป็นกระบวนการสื่อสารความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ ความคิดเห็น ตลอดจนเจตคติ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี และอาจใช้เครื่องมือประกอบการสอนต่างๆ อีกมากมาย โดยมีการจัดการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยปกติสุข จึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพ ความสามารถของผู้เรียนอย่างเต็มที่ เพื่อให้มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง การนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ท้องถิ่น ตลอดจนวิทยาการท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ประโยชน์ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน จึงเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายได้ตามที่ต้องการ (วิเชียร วงศ์คำจันทร์, <http://www.kudchiangmee.4t.com/vicakan3.htm>)

การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับความรู้จากการลงมือร่วมกันปฏิบัติเป็นกลุ่ม กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน และสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มก็มีอิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน (สุวิทย์ มูลคำ, 2547 : 124) ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดการแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นวิชาที่ให้ความสำคัญในเรื่องการมีส่วนร่วม การศึกษาและสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากการทำงานเป็นกลุ่ม ตลอดจนการนำมาสู่การยอมรับ และสามารถแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาการจัดการแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา การจัดการแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษามลภาวะการจัดการเรียนรู้รายวิชา การจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชา การจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม

3. สมมติฐานการวิจัย

ผู้เรียนสามารถเรียนรู้รายวิชา การจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มได้อย่างเป็นระบบ และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ในระดับมาก

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี

1. ความหมายการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม

ทิศนา แคมมณี (2555 : 144) ได้ให้นิยามว่า การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม คือ การดำเนินการเรียนการสอนโดยที่ผู้สอนให้ผู้เรียนทำงาน/กิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม พร้อมทั้งสอน/ฝึก/แนะนำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานกลุ่มที่ดีควบคู่กับการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 124) การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับความรู้จากการลงมือร่วมกันปฏิบัติเป็นกลุ่ม กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน และสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มก็มีอิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540) การเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม คือ ประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับจากการลงมือร่วมปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของแต่ละคนแต่ละคนในกลุ่มมีอิทธิพลและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน หลักการสอนโดยวิธีกระบวนการกลุ่ม มีหลักการเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปความหมายของ การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม คือ กระบวนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม โดยที่สมาชิกแต่ละคนจะมีความสามารถ บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของตนเองอย่างเหมาะสม และกลุ่มจะมีอิทธิพล ปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

2. แนวคิดและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม

ทิศนา แคมมณี (2555 : 143) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่มว่า กระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการในการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และมีการดำเนินงานร่วมกัน โดยผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มต่างก็ทำหน้าที่ของตนอย่างเหมาะสม และมีกระบวนการทำงานที่ดี เพื่อนำกลุ่มไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่มที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางสังคม และขยายขอบเขตของการเรียนรู้ให้กว้างขวางขึ้น

หลักการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม มีดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2547 : 125)

1) เป็นวิธีการที่ฝึกผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทางการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมมาก

ที่สุด

2) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกลุ่มมากที่สุด

3) ให้ผู้เรียนค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง

4) ให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญของกระบวนการต่างๆในการ

แสวงหาคำตอบ

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2547 : 125)

1. ขั้นตอนจัดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ ก่อนที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้อง

ตั้งจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้

2. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นนำ เป็นการสร้างบรรยากาศและสมาชิกของผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน การจัดสถานที่ การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย แนะนำวิธีดำเนินการสอน กติกาหรือกฎเกณฑ์การทำงาน ระยะเวลาในการทำงาน

2.2 ขั้นสอน เป็นขั้นที่ผู้สอนลงมือสอน ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มๆ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง โดยที่กิจกรรมต่างๆ จะต้องคัดเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในบทเรียน เช่น กิจกรรมเกมและเพลง บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การอภิปรายกลุ่ม เป็นต้น

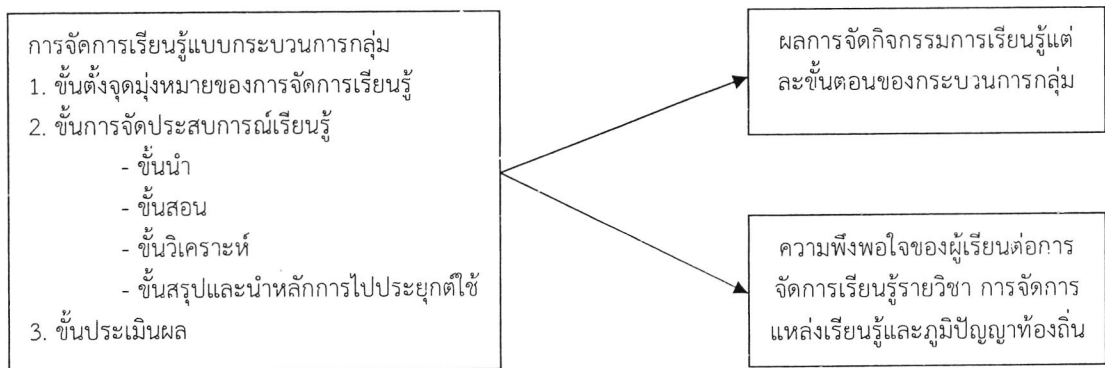
2.3 ขั้นวิเคราะห์ เมื่อดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แล้ว จะให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆ ความสัมพันธ์ในกลุ่ม ตลอดจนจนความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน โดยวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ได้รับจากความรู้สึกรับรู้และการรับรู้ของผู้เรียน แสดงข้อคิดที่ได้จากการทำงานกลุ่มให้คนอื่นได้รับรู้ เป็นการ

ถ่ายทอดประสบการณ์การเรียนรู้ของกันและกัน ชั้นวิเคราะห์จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น มองเห็นปัญหาและวิธีการทำงานที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการทำงาน เป็นการถ่ายโอนประสบการณ์เรียนรู้ที่ดี จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นพบแนวคิดที่ต้องการด้วยตนเองเป็นการขยายประสบการณ์การเรียนรู้ให้ถูกต้อง เหมาะสม

2.4 ขั้นสรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้ ผู้เรียนสรุปรวบรวมความคิดให้เป็นหมวดหมู่ โดยผู้สอนกระตุ้นให้แนวทางและหาข้อสรุป จากนั้นนำข้อสรุปที่ค้นพบจากเนื้อหาวิชาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับตนเองและนำหลักการที่ได้ไปใช้เพื่อปรับปรุงตนเอง ประยุกต์ใช้ให้เข้ากับคนอื่น ประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา สร้างสรรค์สิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชนและการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น การปรับปรุงบุคลิกภาพ เกิดความเห็นอกเห็นใจกัน เคารพสิทธิของผู้อื่น แก้ปัญหา ประดิษฐ์สิ่งใหม่ เป็นต้น

3. ขั้นประเมินผล เป็นการประเมินผลว่า ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด โดยจะประเมินทั้งด้านเนื้อหาวิชาและด้านกลุ่มสัมพันธ์ ได้แก่ ประเมินด้านมนุษยสัมพันธ์ ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม เช่น ผลการทำงาน ความสามัคคี คุณธรรมหรือค่านิยมของกลุ่ม ประเมินความสัมพันธ์ในกลุ่มจากการให้สมาชิกตีชม หรือวิจารณ์แก่กันโดยปราศจากอคติ จะทำให้ผู้เรียนสามารถประเมินตนเองได้ และผู้สอนเข้าใจผู้เรียนได้ อันจะทำให้ผู้เรียนผู้สอนเข้าใจปัญหาซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเป็นหนทางในการนำไปพิจารณาแก้ปัญหาและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

กรอบแนวคิด

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการวิจัย

นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ชั้นปีที่ 3 (รหัสนักศึกษา 55101205...) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 46 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัยในการนำไปใช้ในการแก้ปัญหา/พัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1. ทราบสภาพปัจจัยส่งเสริม ปัญหา และอุปสรรคการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อไป
2. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้จากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาการจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและมีกระบวนการ ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึก และประเมินกิจกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นเตรียมการ โดยการวางแผน ออกแบบเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 2) ขั้นดำเนินการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
 - 2.1) การจัดกิจกรรม ประเมินผลการจัดกิจกรรมร่วมกับผลงาน
 - 2.2) การเก็บข้อมูล โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และ
 - 2.3) แบบสอบถามความพึงพอใจ
- 3) ขั้นทบทวน ตรวจสอบความสมบูรณ์ และเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยวิธีทางสถิติ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำมาแปลผลข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) จากแบบบันทึก ประเมินผล และข้อคำถามปลายเปิด ประมวลผลตามเนื้อหาและจำแนกหมวดหมู่ พร้อมนำเสนอข้อมูลพรรณนาเชิงวิเคราะห์

6. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1) ผลการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาการจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม พบว่า ผู้เรียนและผู้สอน ได้จัดกิจกรรม กระบวนการในการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นตั้งจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้ผู้สอนได้กำหนดและแจ้งจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบ และมีการทำข้อตกลงร่วมกันในการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ขั้นตอนนี้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยแบ่งสมาชิกในชั้นเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นนำ ผู้สอนได้สร้างบรรยากาศ จูงใจ และสร้างสมาธิของผู้เรียนให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ มีการจัดสถานที่ แนะนำวิธีการดำเนินกิจกรรม ระยะเวลาและข้อตกลงร่วมกันในการทำงาน

2.2 ขั้นสอน ขั้นตอนนี้ผู้สอนได้ทำการสอน พร้อมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มๆ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง โดยที่กิจกรรมต่างๆ จะกำหนดให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับเนื้อหาในรายวิชา เช่น การอภิปรายกลุ่ม บทบาทสมมติ เป็นต้น

2.3 ขั้นวิเคราะห์ ขั้นนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนต้องทำการวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม พฤติกรรม ประสบการณ์ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ ซึ่งขั้นนี้ผู้เรียนจะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม สามารถประเมินความสามารถและเข้าใจตนเอง และผู้อื่นได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการทำงานร่วมกันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

2.4 ขั้นสรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้ ขั้นนี้ผู้สอนได้ทำหน้าที่กระตุ้นให้แนวทางแก่ผู้เรียนได้มีการหาข้อสรุปร่วมกัน และผู้เรียนเองก็สรุปรวบรวมความคิดให้เห็นหมวดหมู่ จากนั้นให้ผู้เรียนได้นำข้อสรุป หรือข้อค้นพบจากรายวิชา ประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับตนเอง และสามารถนำหลักการที่ได้ไปใช้เพื่อปรับปรุงตนเอง ตลอดจนนำไปปรับใช้ในการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินผล ทำการประเมินผลได้ว่า ผู้เรียนสามารถบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยจะประเมินทั้งด้านเนื้อหาวิชา และด้านกลุ่มสัมพันธ์จากการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม ซึ่งพบว่าผู้เรียนสามารถประเมินตนเองได้ ผู้สอนเข้าใจผู้เรียน ผู้เรียนเข้าใจกัน ทำให้ผู้เรียน ผู้สอนเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอุปสรรค หรือ

ความสำเร็จที่เกิดขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นแนวทางในการนำไปพิจารณาแก้ปัญหาและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ในโอกาสต่อไป

2) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชา การจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม จากการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.54 โดยมีรายการความพึงพอใจสูงสุด คือบทบาทและทักษะของครูผู้สอนมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.90 และรายการความพึงพอใจน้อยที่สุด คือสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.13

ทั้งนี้ ผู้เรียนยังได้แสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การเรียนรู้เป็นการส่งเสริมกระบวนการคิดของผู้เรียน 2) การเรียนรู้มีลักษณะที่ทำให้ผู้เรียนเป็นอิสระในการคิด การแสดงออก การทำงาน 3) ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมากขึ้น 4) ควรใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น และ 5) ควรจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้นอกสถานที่มากขึ้น

7. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาการจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม สามารถสรุปได้ดังนี้ ผลการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการกลุ่ม ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 20.72 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 12.07 โดยมีกระบวนการเริ่มต้นด้วยขั้นตั้งจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ นำไปสู่ขั้นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นวิเคราะห์ ขั้นสรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้ และขั้นประเมินผล และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.54

8. การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1) ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มในรายวิชาการจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ผู้เรียนและผู้สอนมีกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นตั้งจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3. ขั้นประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 125) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม ที่มี 3 ขั้นตอนเช่นเดียวกันแต่ผลการจัดการเรียนรู้มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน

2) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชา การจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจต่อบทบาทและทักษะของครูผู้สอนมีความเหมาะสม มากที่สุดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.90 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารักษ์ ชัยมงคล (บทความ : ออนไลน์) ซึ่งพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ มี 8 รายการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บทบาทและทักษะของผู้สอนมีความเหมาะสม รองลงมาคือสื่อและสื่อดิจิทัลที่มีความสมบูรณ์ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

9. ข้อเสนอแนะ

1) ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปปรับใช้ในรายวิชาอื่นๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาทักษะ ความสามารถด้านต่างๆ

2) ผู้สอนควรมีวิธีการเสริมแรง การเตรียมความพร้อมในบทบาท รายละเอียด สื่อที่หลากหลายและเหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

10. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี ที่ได้สนับสนุนทุนในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณนักศึกษารายวิชาการจัดการแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ที่ได้ให้ข้อมูลสำคัญ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ และผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์ ที่ได้ส่งเสริม ให้คำชี้แนะ และให้กำลังใจแก่ ผู้วิจัยในการวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาแนะนำการดำเนินการวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ส่งเสริม สนับสนุนและสละเวลาในครั้งนี้

11. เอกสารอ้างอิง

- เขมวันต์ กระด้าง. ผลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับเว็บสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม วิชาการพัฒนาเว็บไซต์เบื้องต้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 2557 จาก <http://www.ejournal.su.ac.th/upload/423.pdf>.
- จิรวาส์ เรือนพันธ์. (2550). การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาชีววิทยา เรื่องความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). การจัดการเรียนรู้ แนวใหม่ ทฤษฎี แนวปฏิบัติ และผลการวิจัย. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา เขมมณี. (2548). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย : การฝึกฝน ภาย วาจา ใจ. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุพัตรา สุภาพ. (2549). ปัญหาสังคม (Social Problem). พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). ทฤษฎีทางสังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). 19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. พิมพ์ลักษณ์, กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อารักษ์ ชัยมงคล. บทความวิจัย การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) ในรายวิชา 1015106 (ความเป็นครูและการบริหารจัดการในชั้นเรียน). ค้นเมื่อ มิถุนายน 2554 จาก http://eduweb.kpru.ac.th/project/research_52/research.html
- อุษา ไชยชนะ. ผลการใช้วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 2557 จาก <http://kb.tsu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/522/1/114489>.

IEEE
COMMUNICATIONS
SOCIETY
Thailand Chapter

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ขอมอบเกียรติบัตรนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

เพ็ญพรษา ปกาสิทธิ์

ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานภาคบรรยายในงานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 7
เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาการจัดการ แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม
ในวันที่ 30 - 31 มีนาคม พุทธศักราช 2558

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเดช นิลพันธุ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม